

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie oskarżonego **R. R.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2025 r. zażalenia obrońcy oskarżonego na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r., II KO 94/24 o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. (sygn. akt I KO 94/24) na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k. zastosowano wobec R. R. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 27 maja 2025 r. W uzasadnieniu swojego postanowienia, Sąd Najwyższy wskazał, że wobec utrzymującego się dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu przestępstw oraz realnej groźby wymierzenia mu surowej kary pozbawienia wolności (przekraczającej 3 lata), istnieje uzasadniona obawa, iż może on bezprawnie utrudniać ponowione postępowanie apelacyjne. Ta obawa,

wynikająca wprost z grożącej surowej kary (art. 258 § 2 k.p.k.), stanowi samodzielną przesłankę szczególną do zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, zwłaszcza w kontekście przyczyn wznowienia postępowania i faktu odbycia jedynie części dotychczas nieprawomocnie orzeczonej kary, przy jednoczesnym spełnieniu przesłanek ogólnych z art. 249 § 1 k.p.k. i braku przesłanek negatywnych.

Na powyższe orzeczenie zażalenie wniósł obrońca skazanego, zarzucając postanowieniu *„obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść postanowienia, a mianowicie:*

- 1. art. 257 § 1 k.p.k. polegającą na jego niezastosowaniu wobec oskarżonego, w sytuacji gdy cel stawiany tymczasowemu aresztowaniu mogą w sprawie niniejszej spełnić inne środki zapobiegawcze, takie jak chociażby dozór Policji, zatrzymanie paszportu czy też zakaz opuszczania miejsca zamieszkania lub zakaz opuszczania kraju;*
- 2. art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że zachodzi uzasadniona obawa nakłaniania do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo innego bezprawnego utrudniania postępowania karnego, podczas gdy nic ma racjonalnych argumentów przemawiających za tym, że oskarżony przebywając na wolności w jakikolwiek sposób będzie utrudniał przeprowadzenie zaplanowanych czynności procesowych;*
- 3. art. 258 § 2 k.p.k. przez przyjęcie, iż sama tylko groźba surowej kary jest wystarczającą podstawą do zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, podczas gdy wykładnia językowa tego przepisu wskazuje, że okoliczność ta jedynie może stanowić podstawę do stosowania tymczasowego aresztowania i to tylko w sytuacji gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż wobec oskarżonego zostanie orzeczona wysoka kara pozbawienia wolności.”*

Obrona wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania w stosunku do oskarżonego i zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego o charakterze

nieizolacyjnym (dozoru policji lub zatrzymania paszportu połączonego z zakazem opuszczenia kraju).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Najwyższy, działając w następstwie wznowienia na mocy wyroku z dnia 26 lutego 2025 r. postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie (sygn. akt II AKa 177/19) i uchylenia tegoż wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, zastosował wobec R. R. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy trafnie podniósł, iż pomimo uchylenia prawomocnego wyroku skazującego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (wskazany szczegółowo w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji) nadal stwarza duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów(art. 249 § 1 k.p.k.). Sąd Najwyższy słusznie zauważył, że w związku z charakterem i wagą zarzucanych przestępstw (m.in. z art. 258 § 1 k.k., art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k.), realna pozostaje groźba wymierzenia oskarżonemu surowej kary pozbawienia wolności, przekraczającej 3 lata.

Prawidłowo Sąd Najwyższy wywiódł, iż właśnie ta groźba surowej kary stanowi samodzielną podstawę szczególnej obawy utrudniania przez oskarżonego prawidłowego toku ponowionego postępowania (art. 258 § 2 k.p.k.). Istnieje bowiem uzasadnione ryzyko, że oskarżony, stojąc w obliczu perspektywy wieloletniego pozbawienia wolności (zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt odbycia jedynie części kary orzeczonej uchylonym wyrokiem oraz przyczyny wznowienia postępowania), mógłby podejmować bezprawne działania zakłócające bieg procesu. Konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w tej sytuacji uzasadniała zastosowanie najsurowszego środka zapobiegawczego. Sąd Najwyższy zasadnie powołał się przy tym na ugruntowane orzecznictwo, w tym uchwałę składu siedmiu sędziów SN z dnia 19 stycznia 2012 r. (I KZP 18/11), potwierdzającą autonomiczny

charakter przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k., przy jednoczesnym braku negatywnych przesłanek stosowania aresztu (art. 259 § 1 k.p.k.) oraz braku podstaw do zastosowania środków łagodniejszych (art. 257 § 1 k.p.k.).

Sąd Najwyższy w składzie niniejszym w pełni podziela tę ocenę i argumentację przedstawioną w zaskarżonym postanowieniu. Argumenty podniesione w zażaleniu nie podważają prawidłowości dokonanych przez Sąd Najwyższy ustaleń ani trafności wyprowadzonych wniosków. W ocenie Sądu Najwyższego, przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania, w szczególności duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanych czynów oraz obawa utrudniania postępowania wynikająca z grożącej oskarżonemu surowej kary (art. 258 § 2 k.p.k.), nadal pozostają aktualne. Nie ujawniły się żadne nowe okoliczności, które uzasadniałyby uchylenie lub zmianę zaskarżonego postanowienia i zastosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego o charakterze wolnościowym.

Mając powyższe na względzie, zażalenie jako bezzasadne należało pozostawić bez uwzględnienia, utrzymując w mocy zaskarżone postanowienie.

[J.J.]

[a.ł.]

Andrzej Stępka Włodzimierz Wróbel Małgorzata Wąsek-Wiaderek